

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Lukiokoulutuksen tiekartta 2022+

Liite 9.12.2021:

- Yhteistyön tulevaisuus –työpajan yhteenveto 17.8.2021
- Tulokset elokuussa 2021 laaditusta kyselystä:
työ- ja elinkeinoelämän kanssa toteutettava
yhteistyö seudun lukioissa
- Seudullisten laatukriteerien idea

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Lukiokoulutuksen tiekartta

Yhteistyön tulevaisuus –työpajan yhteenveto 17.8.2021

Satu Kankkonen

Sisältö

1. Lukiokoulutuksen seudullinen tiekartta
2. Työpajan tavoite
3. Työpajan kulku
4. Yhteistyön rakennusaineet, tekijät ja edellytykset
5. Tulevaisuuden yhteistyö
6. Visio ja teot
7. Johtopäätös

Lukiokoulutuksen seudullinen tiekartta

- Hyvinvointipalvelujen työryhmä käynnistänyt tiekarttatyön seudullisen selvityksen jälkeen tammikuussa 2021.
- Tavoitteena on laatia työväline strategisemmalle seudulliselle yhteistyölle, jossa huomioidaan sekä valtakunnalliset kehittämishankkeet että kuntien tavoitteet.
- Tiekartasta on suunniteltu ”rullaavaa” eli sitä voidaan päivittää uuden tiedon ja kehittämistarpeiden vaatiessa.
- Tiekartan valmistaminen alkaa kehittämisteemojen hyväksymisen jälkeen ja tavoitteena on saada tiekartan ensimmäinen versio valmiiksi vuoden 2021 loppuun mennessä.
- Kuntajohtajakokous ja seutuhallitus ovat hyväksyneet tiekartan kehittämisteemat kokouksissaan keväällä 2021:
  - Seudullinen koordinaatio
  - Yhteistyön kehittäminen sidosryhmien kanssa
  - Koulutuksen laadun kehittäminen
- Yhteistyön tulevaisuus –työpaja 17.8.2021 on keskeinen osa tiekartan valmistelua.

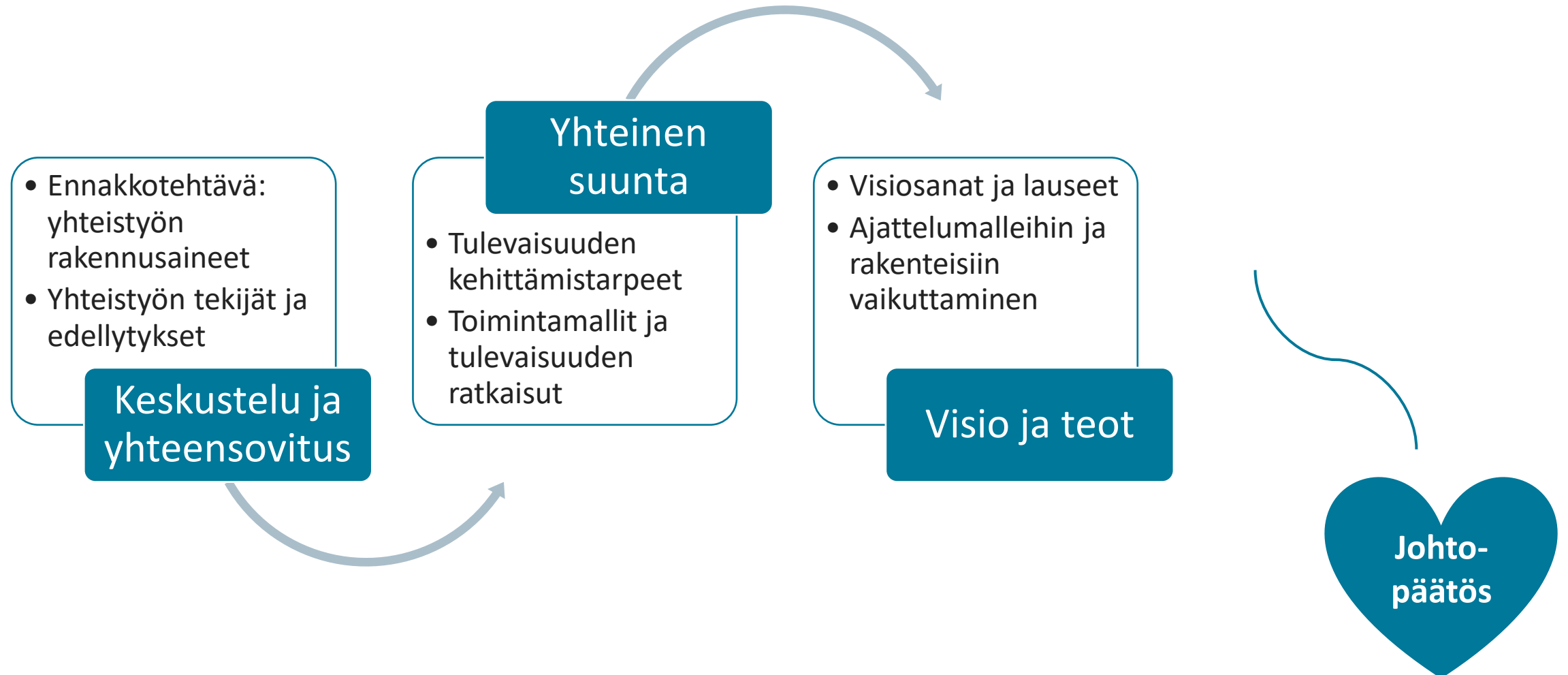
Työpajan tavoite:
tulevaisuuteen
vaikuttaminen
yhteistyössä

Tulevaisuus-
ajattelu

Muutoksen-
tekeminen

Työpajan kulku ...

Ennakkotehtävä ja keskustelu:

**Yhteistyön rakennusaineet,
tekijät ja onnistumisen
edellytykset**

YHTEISTYÖN RAKENNUSAINEET

YHTEISTYÖN TEKIJÄT

ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET

TAVOITTEELLISUUS

YHTEINEN TAHTOTILA, YHDESSÄ SOVITUT
TAVOITTEET

Synnytetään yhteinen tahtotila/visio, mitataan
tavoitteisiin pääsemistä.

SITOUTUMINEN

YHTEISTYÖSOPIMUKSET, SÄÄNNÖLLISET
TAPAAMISET

Luodaan yhteistyölle malli/rakenne, sovitaan
vastuualueista ja tehtävistä.

LUOTTAMUS

YHTEINEN YMMÄRRYS, AVOIN
VUOROVAIKUTUS, TIEDONKULKU

Luottamuksellisen ilmapiirin ylläpitäminen,
pidetään kiinni yhdessä sovitusta, tiedonkulun ja
viestinnän suunnittelu, myönteinen
yhteistyöasenne.

TOIMINTA

JOHTAMINEN JA KOORDINAATIO, TOIMIVAT
PROSESSIT

Jaettu johtajuus ja hyvä koordinaatio. Yhdessä
mietityt toimintatavat ja työskentelyalustat.

HYÖTY

WIN-WIN, OPISKELIJOIDEN OSAAMINEN JA
HYVINVOINTI

Yhteistyön vaikuttavuuden arviointi, mitä
tunnistettuja vaikutuksia onnistumisella on?

RESURSSIT

OSAAMISEN JAKAMINEN,
KUMPPANUUSVERKOSTO, VOIMAVARAT

Vuorovaikutus ja vuoropuhelu tiedon ja
osaamisen jakamiseksi, riittävät voimavarat
yhteistyön tekemiseen, nimetyt yhteistyötahot.

Tulevaisuuden yhteistyö:

Tunnistetut kehittämistarpeet,
toimivat yhteistyömallit,
lukioyhteistyö 2030

”Lukion aikana kyettävä paremmin kuvaamaan tulevaisuuden työpaikkoja. Miksi voi tulla isona?”

”Opintojen yhteensovittaminen, teknologia osaamisen vahvistaminen ja monipuolinen kielitaito.”

”Työelämän nopea muuttuminen: opintopolkujen lyhentäminen ja elinikäinen oppiminen.”

”Tulee huomioida **yksilönäkökulma:** sopivien koulutuspolkujen luominen, houkuttelevia vaihtoehtoja jatko-opinnoille **sekä laajempi näkökulma:** opiskelijarekrytointi, työelämään koulutettava monipuolisia osaajia.”

Tulevaisuuden yhteistyön kehittämistarpeet

- Juniversity –yhteistyö
- Opetussuunnitelmayhteistyö seudulla
- Yritysyhteistyökäytännöt: tutustumiset, vierailut yrityksissä (myös vastavierailut oppilaitoksissa ja korkeakouluissa), yhteiset opinto-ohjelmat (uratarinat ja opintopolkujen kuvaaminen), mentorointi
- Neuvottelukunnat ja yhteistyöryhmät
- Kurssitarjottimet ja väyläopinnot
- Kampusyhteistyö (Tredu ja lukiot): arjen yhteistyökäytännöt ja yrityskoordinaatio
- Yhteistyösopimukset

Toimivat yhteistyömallit

LUKIOKOULUTUKSEN YHTEISTYÖ 2030

- Opintotarjonta yhteisellä alustalla ja ”rajat ylittävä opiskelu” teknologiaa hyödyntäen
- Ohjauksen kehittäminen: tekoälyyn pohjautuva opinto-ohjaus, saavutettavampaa tietoa erilaisista työelämän mahdollisuuksista
  - Huomioi uuden kunnan: joustavuus ja taloudellisuus
    - Vaikuttamisen ja edunvalvonnan yhteistyö
    - Riskienhallinta ja ennakointiyhteistyö
- Yhteisvastuullisuus: varmistetaan, että jokainen löytää paikkansa
  - opiskelijoiden hyvinvointi yhteistyön ytimessä

Visio ja teot:

Visiosanat ja lausekkeet,
ajattelumallit ja rakenteisiin
vaikuttaminen

“Vision without
action is daydream,
action without vision
is nightmare.”

Japanese proverb

VIESTI

3

AJATTELUMALLEIHIN VAIKUTETAAN:
uteliaisuudella ja avoimuudella, luottamalla yhteistyöhön ja kunnioittamalla kumppania.

2

RAKENTEISIIN VAIKUTETAAN: **ylittämällä ja purkamalla raja-aitoja**, varmistamalla **tiedonkulku** ja panostamalla viestintään. Yhteistyötä arvioimalla.

1

YHDESSÄ. SAAVUTETTAVA JA TASAPAINOINEN TULEVAISUUS. KOHTI SEUDUN KOKONAISVALTAISTA MENESTYMISTÄ.

TULEVAISUUDEN
LUKIOKOULUTUKSEN
YHTEISTYÖ EI OLE SINÄ,
MINÄ TAI JOKU MUU,
VAAN **ME** KAIKKI
YHDESSÄ.

Johtopäätös

Kysely työ- ja elinkeinoelämän kanssa toteutettavasta yhteistyöstä

- Kysely lähetettiin rehtoreille 28.6.2021 ja vastauksia pyydettiin 3.8.2021 mennessä. Muistutus lähetettiin 9.8.2021 – vastauksia saatiin 10 lukiolta.
- Kysymysten laadinnassa hyödynnettiin Suomen Yrittäjien opasta [Vinkkejä lukioiden ja yritysten yhteistyöhön](#).
- Seudun lukioiden rehtorit katsovat, että paikallinen opetussuunnitelma kannustaa toteuttamaan systemaattista ja kestävää yhteistyötä yritysten kanssa.
- Yhteistyön laajuus, muodot ja toteutus vaihtelevat kuitenkin paljon.

Lukion nimi	Lukion yhteistyömuodot
Pirkkalan lukio	<p>Innova-tiimijakso: yhteistyötä vuosittain eri alojen yritysten, kunnan ja kolmannen sektorin sekä Demolan kanssa. Innovassa on myös kansainvälistä toimintaa ja yhteistyötä. Lopuksi on Innova-päivä.</p> <p>Mediakurssi: opiskelijat tekevät yhteistyötä paikallisten yritysten ja Pirkkalan yrittäjien kanssa haastattelemalla yrittäjiä ja kirjoittamalla juttuja yritysten tapahtumista sosiaaliseen mediaan ja paikalliseen lehteen sekä juontamalla yrittäjien tilaisuuksia.</p>
Tammerkosken lukio	<p>Osallistumme seudulliseen #rajatontyöelämä-hankkeeseen. Opinto-ohjauksen tunneilla käsitellään yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Yhteiskuntaopin ja talousmatematiikan kursseilla käsitellään elinkeinoelämään liittyviä aiheita. Yritysten edustajien vierailut koululle. Osallistumme aiheeseen sopiviin messutapahtumiin. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua TET-toimintaan lukioaikana.</p>
Oriveden lukio	Kehitettävä alue lukiossamme.
Hatanpään lukio (Musiikin valtakunnallinen erityisen koulutustehtävän lukio, musiikkilinja ja musiikkiteatterilinja)	<p>Erityisen koulutustehtävän opiskelijat (n. 40% lukion opiskelijoista) tutustuvat monipuolisesti oman erityisalansa työnäkymiin ja saavat erityisen koulutustehtävän kautta työmahdollisuuksia ja -kokemuksia. Tavoitteena on antaa realistinen kuva alasta ja sen monipuolisista mahdollisuuksista.</p>
Tampereen Steinerkoulu	Työharjoitteluja, teemaopintoja, projekteja.
Nokian lukio	Yhteistyöyritykset olemassa. Järjestetty TET-päiviä yhdelle vuositason/lukuvuosi.

<p>Ylöjärven lukio (Yrittäjyyden valtakunnallinen erityisen koulutustehtävän lukio)</p>	<p>Yrittäjyyslinjamme tekee säännöllisesti yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa. Työskentelymuotoja ovat vierailut, vierailijat, aidot tehtävänannot yrityksiltä, job shadowing ja yritykset sparraavat lukiolaisten perustamia yrityksiä.</p>
<p>Lempäälän lukio</p>	<p>Tiivis yhteistyö paikallisen yrittäjäjärjestön kanssa. Yrittäjäjärjestön ja siihen kuuluvien yritysten kanssa suunnitellaan projekteja tms. yhteistoimintaa vuosittain. Tiivistä yhteistyötä tehdään Tredun kanssa (kumppanuusryhmä), jolloin moni työelämään ja yrittäjyyteen liittyvä toiminta koskee niin lukio- kuin ammattiopiskelijoita. Lukion yhteiskuntaopin valinnainen Talous- ja työelämä -kurssi antaa nuorille lisävalmiuksia työelämästä.</p>
<p>Kangasalan lukio</p>	<p>Työelämäosaamisessa painotamme erityisesti tulevaisuuden työelämässä tarvittavien taitojen esiin nostamista oppiaineiden opintosuunnitelmien yhteydessä. Oppiaineiden tietosisältöjen ohessa taidot ovat merkittävässä roolissa. Laaja-alaisista osaamisalueista tulevaisuuden jatko-opintojen ja työelätaitojen kartuttaminen oppiaineen tietoaineksen ohella nostetaan selkeästi esiin. Työelämäosaaminen on taito, jonka harjoittaminen edellyttää aitoa toimintaa. Jokaisessa oppiaineessa tulee määrittää, mitä työelämä ja jatko-opiskeluvalmiuksia oppiaine harjaannuttaa.</p>
<p>Sammon keskuslukio</p>	<p>Kolmivuotinen TEKO-projekti, jonka tuotokset on myös julkaistu. Joka vuosi on yksi kurssi, jossa tehdään konkreettisesti yhteistyötä jonkun yrityksen kanssa. Viime lukuvuonna Tampereen lukiokoulutuksella yhteistyötä Juhannuskylän rotareiden kanssa. Järjestettiin luentotilaisuuksia, joissa omien alojensa huippuasiantuntijat kertoivat omasta polustaan yritysmaailman ja julkisen puolen huippuosajiksi. Projekti jatkuu tänä vuonna ja on suunnattu kaikille Tampereen kaupungin lukion kakkoselle.</p>

Seudullisten laatukriteerien idea

(valmistelussa huomioidaan valtakunnallinen laatustrategia 2022)

Rakenteet

- johtaminen
- henkilöstö
- taloudelliset resurssit
- arviointi

Toiminnan laatu

- opetussuunnitelman toteuttaminen
- opetus ja opetusjärjestelyt
- oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki
- osallisuus ja vaikuttaminen
- kodin ja lukion yhteistyö
- fyysinen opiskeluympäristö
- opiskeluympäristön turvallisuus
- yhteistyö perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien, korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa

